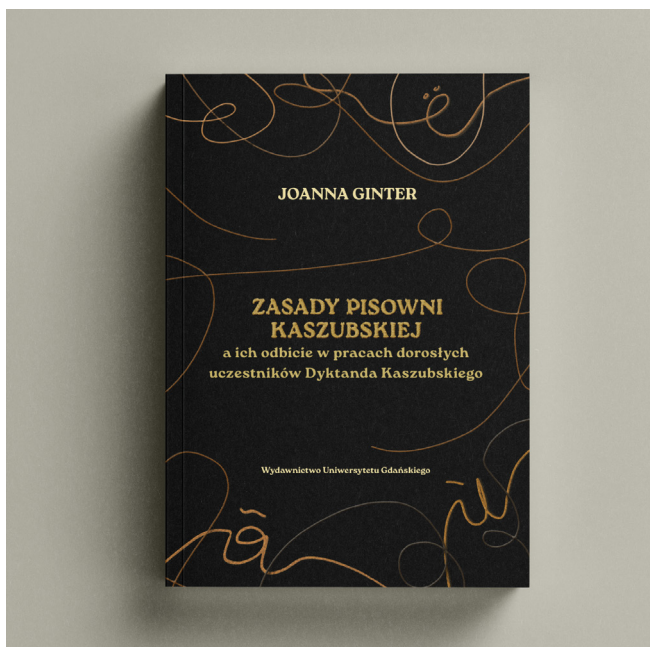

Nowości w Wydawnictwie Uniwersytetu Gdańskiego

Joanna Ginter, *Zasady pisowni kaszubskiej a ich odbicie w pracach dorosłych uczestników Dyktanda Kaszubskiego*

W 2024 roku miała miejsce 23 edycja Dyktanda Kaszubskiego, znanego również pod nazwami Kaszëbsczë Diktando, Piszã pò kaszëbskù i Królewionka w Pałacu. Co roku konkurs przyciąga rzesze zainteresowanych, pragnących sprawdzić swoją znajomość tego języka. Doktor Joanna Ginter analizuje dyktanda pisane przez dorosłych: związanych z kaszubskim zawodowo, jak i tych, którzy nie mają zawodowej styczności z tym

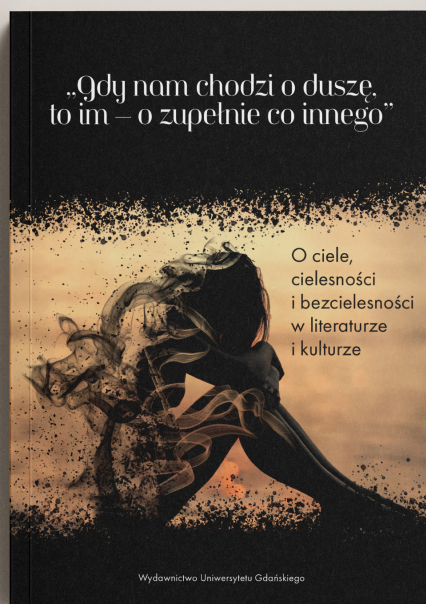
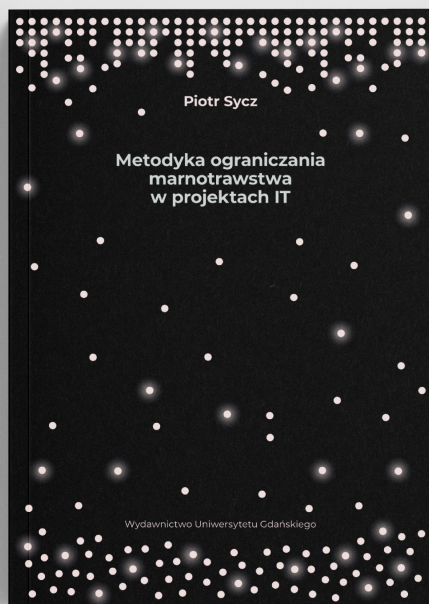
językiem. Przygląda się tekstom wzorcowym, potencjalnym trudnościom oraz sposobom sprawdzania prac. Jak dorośli miłośnicy kaszubszczyzny radzą sobie z pisanem w tym języku? Jaka jest świadomość językowa organizatorów Dyktanda Kaszubskiego?

Agata Olechnowicz-Szewczyk, *Behawioralne uwarunkowania podejmowania decyzji o dobrowolnych oszczędnościach na cele emerytalne w Polsce*

W społeczeństwie rośnie świadomość tego, że tradycyjne metody stosowane w systemach emery-

talnych stają się niewystarczające i nie dostarczają satysfakcjonujących rezultatów w zakresie utrzymania standardu życia po zakończeniu aktywności zawodowej. Stworzenie efektywnego systemu oszczędności emerytalnych, który uwzględniałby zróżnicowane dochody, potrzeby i aspiracje, stanowi ogromne wyzwanie. Jaki jest poziom wiedzy Polaków dotyczący finansów i systemu emerytalnego? Czy oszczędzają na emeryturę poza obowiązkowymi składkami? Z jakich narzędzi korzystają osoby, które chcą dodatkowo zabezpieczyć swój byt na emeryturze i co wpływa na ich decyzje?

Doktor Agata Olechnowicz-Szewczyk przedstawia wyniki badań dotyczących behawioralnych czynników determinujących podejmowanie decyzji o oszczędzaniu długoterminowym na cele emerytalne.

Piotr Sycz, *Metodyka ograniczania marnotrawstwa w projektach IT*

Technologie informatyczne (IT) zmieniają przemysł, gospodarkę i społeczeństwo poprzez cyfryzację i automatyzację procesów związanych z koncepcją przemysłu 4.0. Innowacje cyfrowe, takie jak AI, łączność internetowa czy sensory, początkowo stosowane w przemyśle, dziś znajdują szerokie zastosowanie także w innych sektorach i życiu społecznym.

Projekty IT, zwłaszcza dotyczące oprogramowania i wdrażania technologii cyfrowych, stają się

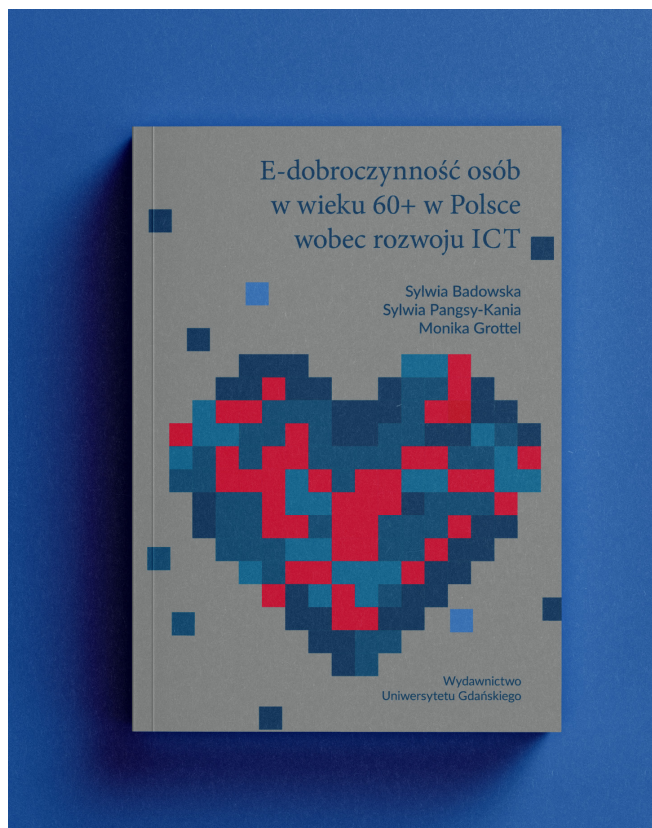
coraz popularniejsze. Zgodnie z badaniami autora przeprowadzonymi w 2023 roku aż 36 na 50 firm w Europie zajmuje się oprogramowaniem związanym z przemysłem 4.0. Realizacja tych projektów jest jednak trudna do zaplanowania ze względu na niematerialny i innowacyjny charakter.

Efektywność projektów IT pozostaje niska – zgodnie z raportem Standish Group CHAOS 2020, tylko 31% z nich przebiega bezproblemowo. Problemy wynikają z trudności w planowaniu i wysokiego ryzyka. Monografia dr. inż. Piotra Sycza koncentruje się na redukcji marnotrawstwa w projektach IT. Została w niej przedstawiona metodyka analizy przyczyn, skutków oraz narzędzi zarządzania marnotrawstwem w projektach IT, opracowana przez autora na podstawie badań ekspertów i firm wdrażających technologie cyfrowe.

„Gdy nam chodzi o duszę, to im – o zupełnie co innego”. O ciele, cielesności i bezcielesności w literaturze i kulturze, red. Anna Reglińska-Jemioł, Barbara Zwolińska

Jak na przestrzeni lat ewoluowała kulturowa koncepcja cielesności? Jak przedstawiano kobiece ciało w romantyzmie i z jakimi stereotypami w XIX-wiecznej literaturze obyczajowej była związana kobiecość?

Interdyscyplinarna monografia pod redakcją dr Anny Reglińskiej-Jemioł i prof. Barbary Zwolińskiej zgłębia temat cielesności i bezcielesności w literaturze oraz kulturze. Analizuje także motyw ciała w tańcu i teatrze oraz literackie wizerunki starości i choroby. Autorki sięgają m.in. do dzieł polskiego romantyzmu, w tym twórczości Juliusza Słowackiego, Józefa Ignacego Kraszewskiego i Józefa Korzeniowskiego.

Sylwia Badowska, Sylwia Pangsy-Kania, Monika Grottel, *E-dobroczynność osób w wieku 60+ w Polsce wobec rozwoju ICT*

Z początkiem XXI wieku starzenie się społeczeństw i rozwój technologiczny stały się dwoma równoległe współistniejącymi megatrendami na świecie. Oba stanowią jednocześnie istotne wyzwania dla rozwoju społeczno-ekonomicznego.

W Polsce przedstawiciele dwóch pokoleń – osób po 60 roku życia oraz starszych, po 80 roku życia – zetknęli się z nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi w późnym okresie swojego życia, już po zakończeniu aktywności zawodowej. Grupy te mierzą się z wyzwaniem wszechobecnej nowoczesnej technologii, której poziom zaawansowania w wielu obszarach życia, takich jak komunikacja społeczna, finanse,

medycyna czy usługi publiczne, nieustannie rośnie. Umiejętność korzystania z narzędzi cyfrowych staje się więc dla nich koniecznością.

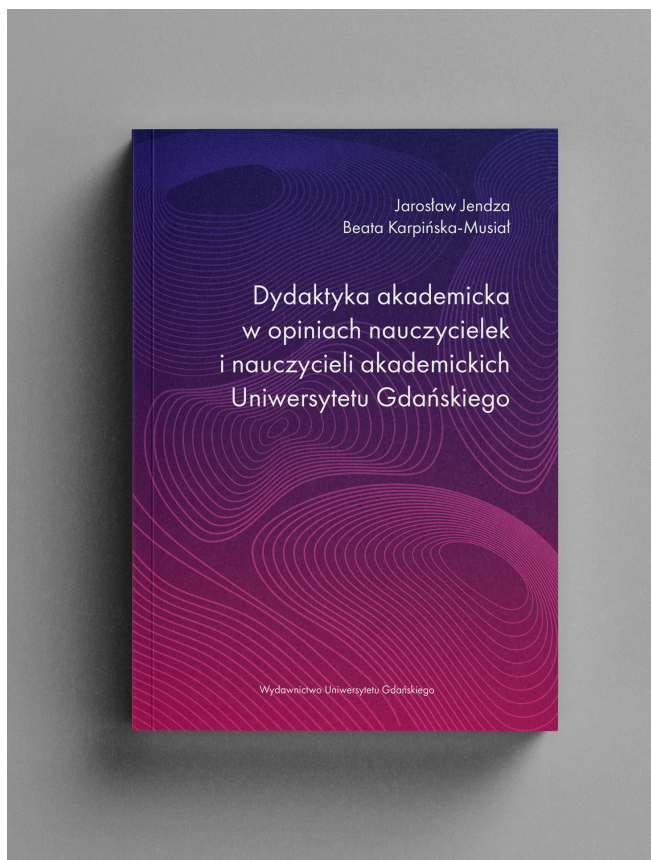
Autorki książki analizują, w jaki sposób osoby w wieku 60+ radzą sobie z technologiami informacyjno-komunikacyjnymi w kontekście aktywności prospołecznych i działań dobroczynnych. Wykorzystanie cyfrowych technologii w sferze filantropii obejmuje między innymi darowizny finansowe, kolektywne zbiórki czy indywidualne wsparcie za pomocą mobilnych płatności. Co motywuje osoby powyżej 60 roku życia do angażowania się w działalność dobroczynną? Jakiego zakresu i częstotliwości udzielanej pomocy? Wyniki badań literaturowych i empirycznych mogą stanowić cenną rekomendację dla sektora organizacji pożytku publicznego, kształtowania poli-

tyki uwzględniającej potrzeby osób starszych, a także krajowych i samorządowych instytucji publicznych zajmujących się aktywizacją seniorów.

Wanda Stec, *Nazewnictwo roślin leczniczych*

Publikacja dr Wandy Stec łączy językoznawstwo z naukami przyrodniczymi, koncentrując się na nazwach roślin leczniczych w języku polskim, rosyjskim i łacińskim. Analizuje modele onomazjologiczne w binominalnych nazwach systematycznych, ukazując ich motywację semantyczną wynikającą z percepcji i użytkowania roślin przez człowieka. Badanie obejmuje nazwy roślin obecnych w farmakopeach oraz stosowanych w medycynie ludowej, a jego zwieńczeniem jest trójjęzyczny słownik gatunków z klasyfikacją motywacji nazewnicznej.

Jarosław Jendza, Beata Karpińska-Musiał, *Dydaktyka akademicka w opiniach nauczycielek i nauczycieli akademickich Uniwersytetu Gdańskiego*

Książka przedstawia wyniki badania empirycznego dotyczącego dydaktyki na uczelniach wyższych. Autorzy, będący częścią zespołu Centrum Doskonalenia Dydaktycznego i Tutoringu Uniwersytetu Gdańskiego, traktują je jako fundament systemu wsparcia dla nauczycieli akademickich w rozwijaniu ich kompetencji dydaktycznych.

Dzięki tej publikacji czytelnicy poznają odpowiedzi na kluczowe pytania: Jakie trudności i wyzwania napotykają wykładowcy w pracy ze studentami? Co decyduje o sukcesie dydaktycznym? Jakie kompetencje chcą rozwijać nauczyciele akademicki? Jak zmienia się rola dydaktyki w szkolnictwie wyższym?

Elżbieta Ostrowska, *Sztuczna inteligencja i etyka w sektorze finansowym*

Sztuczna inteligencja (SI), umożliwiając innowacyjną automatyzację procesów biznesowych, odgrywa coraz większą rolę w sektorze finansowym. W związku z tym kluczowe staje się przeprowadzenie wielokryterialnej analizy różnych obszarów finansów, w których technologia SI jest już stosowana.

Profesor Elżbieta Ostrowska przedstawia w swojej książce główne wyzwania związane z rozwojem SI jako nowej technologii. Omawia takie zagadnienia, jak uczenie maszynowe w kontekście algorytmów i big data oraz wpływ tych technologii na zmiany na rynku pracy. Analizuje także wykorzystanie SI jako narzędzia budowania przewagi konkurencyjnej w sektorze finansowym,

wskazując zarówno na potencjalne korzyści, jak i zagrożenia.

Autorka porusza również kwestie etyczne związane ze sztuczną inteligencją przez porównanie świadomości człowieka z koncepcją samoświadomości SI w kontekście rynków finansowych. Podkreśla także konieczność dokładnej analizy regulacji prawnych dotyczących wdrażania innowacyjnych technologii w sektorze finansowym.

Wszystkie publikacje można znaleźć w księgarni internetowej Wydawnictwa Uniwersytetu Gdańskiego (www.wydawnictwo.ug.edu.pl) lub w Księgarni Uniwersyteckiej na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego.

Milena Szabat
Wydawnictwo UG